

بررسی مبانی حقوقی وضع تحریم‌های هوشمند علیه ایران و تاثیرات برجام بر این تحریم‌ها

(تاریخ دریافت ۱۳۹۶/۰۳/۰۳ ، تاریخ تصویب ۱۳۹۶/۰۵/۰۵)

دکتر نوبان فشندي

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب

حسین قادری

دانشجوی کارشناسی ارشد رشته حقوق بین الملل واحد الکترونیکی دانشگاه آزاد اسلامی

چکیده

«تحریم» در تئوری به عنوان ابزاری برای برقراری «صلح پایدار جهانی» توسط شورای امنیت سازمان ملل به وجود آمد ولی در عمل به ابزاری برای دستیابی به اهداف ملی یا منطقه‌ای کشور یا کشورهای خاصی بدل شد. پس از روی کار آمدن باراک اوباما با سیاست خارجی دوسویه «تماس و مهار» یا «عامل و فشار» در خصوص ایران، تحریمهای جدیدی با عنوان «تحریمهای هوشمند، هدفمند یا فلجه کننده» مطرح گردید هدف این سیاست دوسویه تغییر رفتار ایران در زمینه‌های مورد نگرانی آمریکا شامل تروریسم، حقوق بشر و فعالیت‌های هسته‌ای ذکر می‌شود. نتیجه چنین سیاستی پرهیز از روبرو شدن با دو گزینه ایران هسته‌ای و حمله نظامی به ایران است و در همین راستا آمریکا با جلب همکاری سایر کشورها اقدام به اعمال تحریمهای هوشمند علیه مقامهای ایرانی، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، صنایع نظامی، بنیادهای مهم اقتصادی شامل بخش‌های بانکی، بیمه‌ای، تجاری و سرمایه‌گذاری، بخش انرژی شامل نفت، گاز، بنزین و پتروشیمی، بخش‌های حمل و نقلی شامل کشتیرانی و هوایپمایی نمود. در این پژوهش علاوه بر بررسی مبانی و اصول تحریم در حقوق بین الملل به بررسی روند و کیفیت تحریم‌های اعمال شده علیه ایران پرداخته می‌شود و در پایان تلاش کرده ایم که نتایج برجام را در خصوص لغو تحریم‌ها با در نظر گرفتن متغیرهای زمان و موقعیت مورد بررسی و تدقیق قرار دهیم.

واژگان کلیدی: تحریم هوشمند، تحریم اقتصادی، شورای امنیت، برجام، برنامه هسته‌ای ایران.

